

Zabezpečenie lepšieho prístupu rómskej menšiny k zdravotnej starostlivosti v SR prostredníctvom vyškolených terénnych zdravotných asistentov

**Časť 2 - Tréningové a školiace akcie pre rôzne
cieľové skupiny: terénnych asistentov, lokálne
autority a miestnych lekárov**

Mesačná správa - December 2005

.....
Ing. Michal Obuch
Projektový manažér
EuroPlus Consulting & Management s.r.o.

.....
Ing. Zuzana Škublová
Riadiaci programový pracovník
Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

Originál

Identifikačná časť

Typ správy: mesačná

Obdobie, za ktoré sa správa predkladá: 1.12.2005 – 31.12.2005

Názov projektu: Zabezpečenie lepšieho prístupu rómskej menšiny k zdravotnej starostlivosti v SR prostredníctvom vyškolených terénnych zdravotných asistentov - časť 02

Údaje o organizácii: EuroPlus Consulting and Management, s.r.o

Správu vypracoval: Ing. Michal Obuch, projektový manažér
michalobuch@nexta.sk
Expertný tím časti 02

OBSAH

<u>A.</u>	<u>VŠEOBECNÝ PROGRES.....</u>	<u>5</u>
<u>B.</u>	<u>ZMENY A RIZIKÁ.....</u>	<u>6</u>
<u>C.</u>	<u>SPRÁVA Z DECEMBROVÉHO ŠKOLENIA.....</u>	<u>7</u>
C.I.	IDENTIFIKAČNÁ ČASŤ – SPRÁVA LEKTOROV.....	7
C.I.1	NÁZOV TRÉNINGU - ČASŤ:.....	7
C.II.	OBSAHOVÁ ČASŤ.....	7
C.III.	PRÍPRAVA LEKTOROV NA TRÉNING – POPIS.....	7
C.IV.	PRÍPRAVA PRACOVNÝCH LISTOV.....	8
C.V.	OBSAH TRÉNINGU.....	8
C.VI.	POPIS PRIEBEHU TRÉNINGU.....	8
C.VII.	VÝSTUPY.....	9
C.VIII.	PRÍLOHY.....	10
<u>D.</u>	<u>VÝSTUP - PROGRAM I. MODULU.....</u>	<u>11</u>
D.I.	ŠTVRTOK, 15.12.2005.....	11
D.II.	PIATOK, 16. 12.2005.....	13
D.III.	SOBOTA, 17. 12. 2005.....	16
<u>E.</u>	<u>VÝSTUP – SPÄTNÁ VÄZBA Z TRÉNINGOV.....</u>	<u>22</u>
<u>F.</u>	<u>PLÁNOVANÉ AKTIVITY.....</u>	<u>27</u>
F.I.	PREDPOKLADANÉ TERMÍNY TRÉNINGOV.....	27

Použité skratky

STZA	Systém terénnych zdravotných asistentov
MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
TZA	Terénni zdravotní asistenti
TSP	Terénni sociálni pracovníci
OcÚ	Obecný úrad
ÚPSVaR	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
KC	Komunitné centrum

A. VŠEOBECNÝ PROGRES

Predkladaná mesačná správa vypracovaná za mesiac december 2005 reflektuje prácu expertného tímu za časť 02.

V mesiaci december sa uskutočnilo prvé školenie pre terénnych zdravotných asistentov (TZA) v termíne od 15. do 17. decembra. Táto správa poskytuje podrobné informácie o výstupoch z realizovaného školenia.

Z dôvodu širokého záberu a časovo náročného obsahu školení bol časový harmonogram nastavený tak, aby boli TZA prítomní na školení od 14. do 18. decembra. Takto sme mohli zabezpečiť, aby bol čas na školenie, ktoré realizovala časť 02 v rozsahu troch pracovných dní, v plnej miere využitý. Projektový tím za časť 01 mal takto možnosť zabezpečiť stretnutia s TZA, ktoré sa týkalo administratívnych záležitostí projektu. Podrobnejšie informácie sú uvedené v mesačnej správe za časť 01.

V predmetnom mesiaci pokračovali diskusie v rámci tímu týkajúce sa tvorby učebných materiálov. Predpokladaný termín ukončenia ich tvorby je predpokladaný na koniec mesiaca marec. Mesačné správy za január a februára poskytnú informácie o obsahu a rozsahu jednotlivých materiálov.

Výstupy a pozorovania z tréningu sú zoradené do nasledovných častí:

- Správa z decembrového školenia
- Program školenia
- Spätná väzba od účastníkov

B. ZMENY A RIZIKÁ

V rámci projektových činností v mesiaci december neboli zaznamenané žiadne požiadavky na zmenu pôvodne dohodnutých plánov.

C. SPRÁVA Z DECEMBROVÉHO ŠKOLENIA

Správa o tréningu TZA , konanom v dňoch 14. – 18. decembra 2005 v Lipovciach pri Prešove

C.I. IDENTIFIKAČNÁ ČASŤ - SPRÁVA LEKTOROV

C.I.1 Názov tréningu - časť:

1. Termín a miesto podujatia: 14. – 18. 12. 2005, Lipovce pri Prešove
2. Vedúca lektorského tímu: PhDr. Eva Ballonová
3. Lektori: Janka Hažírová, Paula Tománková
4. Cieľová skupina a počet prítomných účastníkov: TZA, 39
5. Počet a zoznam chýbajúcich TZA: 1 (Rastislav Žiga)
6. Predkladateľ správy: Jana Hažírová, Paula Tománková

C.II. OBSAHOVÁ ČASŤ

Programové bloky

ŠTVRTOK, 15.12.2005

1. predstavenie lektoriek, účastníkov, programu TZA, motivácia účastníkov pre prácu TZA
2. poznávacie aktivity, skupinová dynamika, spolupráca kolektívu
3. práca TZA (skúsenosť, vlastnosti, správanie)

PIATOK, 16. 12. 2005

1. komunity TZA (lokalizácia, problémy, prezentácia, konfrontácia, spolupráca)
2. zdravie človeka, zdravie komunity
3. team-buildingové aktivity

SOBOTA, 17. 12. 2005

1. TZA - práca a poslanie
2. ciele TZA
3. správanie sa a motivácia seba aj iných
4. team - buildingové aktivity
5. spätná väzba, povzbudenie účastníkov

C.III. PRÍPRAVA LEKTOROV NA TRÉNING - POPIS

Príprava materiálov lektoriek je výsledkom dlhodobej lektorskej i praktickej činnosti v témach „Zdravie“ a „Rómovia“. Pri príprave materiálov a obsahu jednotlivých školení sme vychádzali z potrieb budúcich TZA vzhľadom k podmienkam výkonu práce, záťaže, náplne

práce. Celé vzdelávanie je postavené na interaktívnych metódach práce so skupinou. Obsah a zameranie jednotlivých blokov vychádzal tiež zo skúseností z lektorskej práce zainteresovaných lektoriek v programe Phare „Budovanie Komunitných centier v SR“ a z programu Zdravie Rómov, ktorý od r. 1999 realizovala Nadácia otvorenej spoločnosti Slovensko (pre ktorú obe lektorky pracovali).

C.IV. PRÍPRAVA PRACOVNÝCH LISTOV

...interaktívnych činností, a pod. (krátky popis), zoznam materiálov a pomôcok poskytnutých na školení /tréningu vrátane ich vzorov.

Zoznam použitých pracovných listov bude tvoriť prílohu materiálov z tréningov. Všetky pracovné listy použité a vytvorené počas všetky troch cyklov školení budú tvoriť prílohu mesačnej správy za mesiac február, kedy sa uskutoční posledné školenie. Pri ich koncipovaní a výbere lektorky vychádzali z účelu ich použiteľnosti, z predpokladanej úrovne vedomostí, informácií a zručností pri používaní podobných materiálov zo strany TZA, ako aj z aktuálneho archívu používaných dokumentov, ktoré lektorky vlastnia.

C.V. OBSAH TRÉNINGU

... program, pozitíva, negatíva, postrehy, odporúčania pre MZ SR týkajúce sa modifikácie obsahu.

V prílohe je kompletný program tréningu s dodržaným časovým harmonogramom. Pozitívnu črtou vzdelávania je možnosť mať všetkých účastníkov na jednom mieste v ten istý čas, pretože základ práce TZA vidíme v budovaní pracovného tímu a vzájomnej podpore všetkých účastníkov vzdelávania, resp. tých, ktorí v programe pracujú. Všetky lektorky pozitívne hodnotia disciplínu TZA na vzdelávacích blokoch: žiadne odchody, ani neskoré príchody. Práve naopak – prekvapila nás ich zainteresovanosť a dobrá vôľa učiť sa. Našou prvoradou snahou bolo motivovať jednotlivca, povzbudiť ho k práci a podporiť budovanie stabilného, funkčného tímu terénnych zdravotných asistentov, bez ohľadu na ich vzdelanostnú a mentálnu úroveň.

Za hodné diskusie pokladáme dĺžku a náročnosť celého vzdelávacieho bloku (5 dní a 4 noci). Na 1. školení – hlavne Rómske ženy -matky dost ťažko znášali odchod z domu na tak dlhý čas (vo väčšine prípadov to bola ich 1. podobná skúsenosť) a aj keď vopred vedeli, čo ich čaká, s takouto náročnosťou a dĺžkou programu skoro nik z prítomných nerátal. (Náročná časť programu ich čakala aj po večeri – každý večer – keď bolo nutné s nimi „prebrať“ procedurálne, personálne a administratívne záležitosti, ktoré nebolo možné obísť, ani zrušiť).

C.VI. POPIS PRIEBEHU TRÉNINGU

... atmosféra, aktivita účastníkov, spätná väzba skupiny a jednotlivcov, hodnotenie tréningu lektorom.

Napriek záťaži TZA lektorky vnímali skupinu ako aktívnu, so záujmom o danú tému. Spätná väzba je dôkazom schopnosti TZA pomenovať veci, problémy, vyjadriť názor. U prevažnej väčšiny zúčastnených sme pozorovali záujem o prácu TZA, čo je výsledkom optimálneho výberu spomedzi uchádzačov v obciach. Skupinová práca je zaujímavá vzhľadom k rôznorodosti skupiny TZA.

Počas tréningov bol prítomný aj realizačný tím časti 01, ktorého hlavnou úlohou bolo poskytovať administratívnu pomoc pre tréning ako taký. V prípade, že niektorí terénni zdravotní asistenti prejavili záujem, zodpovední koordinátori prediskutovali s jednotlivými TZA administratívne záležitosti týkajúce sa ich práce. Realizačný tím časti 01 však priamo neparticipovali na tréningových aktivitách, ktoré boli prednášané trénermi časti 02. Tréningový koordinátor bol tiež prítomný na školeniach z dôvodu zabezpečenia metodológie a monitoringu tréningov, ktorých výsledok bude reflektovaný pri tvorbe školiacich materiálov.

C.VII. VÝSTUPY

... vyplnený dotazník, pracovné listy, manuál, odporúčania pre MZ SR za tréning ako celok.

1. Vyplnený dotazník spätnej väzby. Kópie dotazníka sú priložené ako príloha tejto mesačnej správy.
2. Spracovaná spätná väzba tvorí súčasť tejto správy.
3. Pracovné listy budú v tlačenej forme prílohou februárovej mesačnej správy
4. Manuál: Pokračuje práca na manuáloch. Predpokladaný termín ukončenia všetkých manuálov je koniec marca 2006. Tento termín je podmienený ukončením všetkých školení predpokladaných v rámci časti 02 a zozbieraním informácií zo školení a spätnej väzby od účastníkov školení. Tieto budú následne zapracované do manuálov.
5. Odporúčania pre MZ SR: Predložíme na konci vzdelávacieho cyklu, ktorý predpokladáme v mesiaci apríl.
6. Spätná väzba na materiál - spätnú väzbu si vyžiadame po vydaní manuálov od terénnych zdravotných asistentov, ktorí budú mať vlastnú skúsenosť s používaním materiálov na školách, kde sa budú spolupodieľať na realizácii zdravotnej výchovy. S odstupom niekoľkých týždňov bude efektívne dostať od nich informácie o kvalite a použiteľnosti pripravených materiálov (manuálu, materiál pre zdravotnú výchovu).
7. Na záver vzdelávacieho cyklu - **ohodnotenie všetkých tém a všetkých lektorov** (bodmi, výber témy, spracovanie, použiteľnosť, tak, aby to bolo možné aj tabuľkovo vyhodnotiť.). Na záver vzdelávacieho cyklu účastníci vzdelávania ohodnotia kvalitu, užitočnosť, aktuálnosť

a prezentáciu všetkých tém v komprehensívnom dotazníku spätnej väzby

8. Hodnotenie priebehu a obsahu kompletného vzdelávacieho cyklu predložíme koncom februára 2006, po skončení celého cyklu.

C.VIII. PRÍLOHY

Príloha č. 1 - Prezenčná listina zo školenia

Príloha č. 2 - Hodnotiace hárky TZA (hodnotenie tréningu z ich pohľadu)

Príloha č. 3 - Fotodokumentácia

D. VÝSTUP - PROGRAM I. MODULU

tréningu TZA v dňoch 14. – 18. decembra 2005 v Lipovciach

D.I. ŠTVRTOK, 15.12.2005

FLIPCHART: VITAJTE! (slniečko)

9:00 hod.

1. Predstavenie lektoriek (Janka, Evka, Paula), hovorili sme o svojom mene, ako sa nám s ním žije.
2. Predstavenie účastníkov, aj oni rozprávali ako sa im páči ich meno
3. **AKTIVITA** .Zoznámenie sa v skupinkách po 7 ľudoch. Po 10 min. po skupinkách zhrnuli, čo sa dozvedeli.
4. Aktivita na uvoľnenie počiatkovej nervozity.
5. Predstavenie projektu, pomenovali sme priority programu, vyzdvihli úlohu jednotlivca i tímovej práce
6. Motivácia účastníkov pre prácu na projekte
7. Aktivita na podporu tímovej práce a spoznanie sa: Nájdi človeka, ktorý...ú.. Aktivita na uvoľnenie a posilnenie tímu.
8. Určenie pravidiel skupiny. Skupina je rozdelená do menších skupín po 7 členov. Za úlohu majú vymyslieť 5 vecí, ktoré by mohli byť pravidlami našej skupiny. Zapísali sme tieto nápady:
 - RAŇAJKY + KÁVA
 - MOBILY - ak zapnuté, tak len na vibračný režim
 - PRESNOSŤ ZAČIATKU
 - NESKÁKAŤ DO REČI
 - ÚSMEV
 - BEZ ALKOHOLU CEZ DEŇ

PRESTÁVKA – káva, desiata

11:00 hod.

1. **AKTIVITA** : kľbko.: „ na tebe sa mi páči...“,Kľbko putuje po všetkých členoch skupiny. Každý má svoj koniec a postupne potahujeme, uvoľňujeme, hovoríme o sile skupiny, o spolupráci. Hovoríme o pochvale, o potrebe priamej komunikácie (napr. s TSP, klientmi, ale aj doma).
2. Moje silné stránky. Na 5 farebných lístočkov účastníci musia napísať 4 svoje silné stránky, veci, ktoré dokážu urobiť, čo sa naučili, v čom sú zruční a na 1 niečo, čo sa im páči na vlastnom tele.
3. **DOMÁCA ÚLOHA**:

Nalepiť si doma na zrkadlo papieriky so svojimi silnými stránkami a a prijať ich ako svoje osobne pozitíva. Vracat sa k nim tak, aby ich prijalo podvedomie .

OBED

14:30

1. „Hľadám pani Novákovú“.... Lektorky odohrali pred účastníkmi scénu na úrade.

- 1.x je pani úradníčka veľmi nepríjemná, drzá, vulgárna.
- 2.x je zdvorilá, ústretová

Rozoberáme spôsob komunikácie, vhodnosť správania sa úradníčky.

2. Moja skúsenosť - o svojom 1. kontakte ako TZA u lekára, TSP, starostu, riaditeľa ZŠ,... hovoríme o agresivite v komunikácii...

3. Osobnosť TZA. V 5 skupinách napíšu vlastnosti, ktoré by ako tereňáci mali mať. Vraciame sa k silným stránkam osobnosti.

Účastníci sa dopracovali k obrazu TZA:

VLASTNOSTI TZA:

- bez predsudkov voči Rómom a iným ľuďom
- trpezlivý (výsledok práce)
- vcítanie do situácie a pocitov iných
- komunikatívny na rôznych úrovniach
- vedieť počúvať
- byť ochotný a brať ľudí takých, akí sú
- psychicky vyrovnaný
- cieľavedomý
- byť vzorom
- zmysel pre zodpovednosť
- organizačné schopnosti
- dôveryhodnosť
- byť objektívny a seriózný
- pozitívne myslenie

Postupne sme rozobrali každú poznámku, hovorili o konkrétnych situáciách, kde nám treba zaujať aký postoj, vlastnosť a pod.

4. Na záver dňa sme ešte pripomenuli silné stránky každého účastníka (posilnenie sebadôvery)

AKTIVITA.: môj profil. Účastníci dostali výtvarné potreby a nakreslili svoj portrét, vyrobili si obálku a nalepili to celé na stenu pracovne. Počas celého školenia mohli účastníci dávať a dostávať príjemné odkazy – pozitívne posolstvá o ich vystupovaní, prezentovaní, nápadoch, chovaní a pod. v priebehu celého školenia.

D.II. PIATOK, 16. 12. 2005

FLIPCHART: DOBRÉ RÁNO A PRÍJEMNÝ DEŇ + ilustračný obrázok

9:00

1. AKTIVITA: kolečko pocitov, hovorili sme o tom, ako sa cítili po 1. tréningovom dni. Účastníci prstami oznámkovali svoj súčasný stav.
2. AKTIVITA: masáž na dobré ráno. Vo dvojiciach účastníci predpovedali počasie masírovaním chrbta kolegu. Uvoľňovacia aktivita.
3. Komunitné mapy. Účastníci boli rozdelení podľa mikroregiónov a mali za úlohu nakresliť mikroregión, prípadne jednu obec, v ktorej pracujú.

FLIPCHART:

KOMUNITNÁ MAPA:

Zakreslené:

- miesto v obci, kde žijú Rómovia
- škola, škôlka
- OcÚ
- Obchody, krčmy, bar
- Kostol
- Lekári, lekáreň
- Diskotéka
- Zaujímavé miesta (parky, staré budovy)
- Dôležité veci (studňa, WC,..)

PRESTÁVKA

11:00

1. Prezentácia komunitných máp. Všetky lokálne tímy povedali o svojej obci, o relevantných reáliách. Pri tabuli sa vystriedali všetci účastníci (prvá povinnosť každého prezentovať sa a prezentovať lokality, v ktorých budú pracovať).
2. Zhodnotene stavu v obciach, diskusia
3. Kvet zdravia – Lektorka komentovala definíciu zdravia (fyzické, mentálne, duchovné, sociálne, environmentálne). Účastníci rozdelení do skupín vpísali do hárkov (lístkov kvetu) návrhy na zlepšenie jednotlivých typov zdravia, ktoré je súčasťou života osady. Postupne prezentovali výsledky, nalepili svoj lupienok, tak že vznikol náš kvet zdravia. Účastníci si uvedomili, že zdravie nie je len stav, keď nás nič nebolí, ale zahŕňa podstatne širší kus nášho života v rodine i spoločenstve.

FLIPCHART: NÁŠ KVET ZDRAVIA

(spracované podľa vyjadrení jednotlivých účastníkov v skupinách)

FYZICKÉ:

1. správna životospráva
 - zmeniť stravovacie návyky (viac vitamínov, minerálnych látok, mliečne výrobky, menej mäsa, zvlášť mastného)
 - fajčenie, drogy, alkohol, kofeín, sladkosti – obmedziť, vylúčiť
2. striedmosť v stravovaní
 - zamedziť vzniku obezity
3. šport
 - prechádzky do prírody – psychické i fyzické zdravie
 - telesné aktivity
 - plávanie
4. nezanedbávať intímny život
5. spánok
6. správny režim dňa
7. hygiena
8. poznanie vlastného tela

SOCIÁLNE:

1. spolunažívanie Rómov a Nerómov
 - vzdelávacie aktivity
 - spoločenské aktivity
 - besedy (diskriminácia)
2. riešenie nezamestnanosti Rómov
3. lepšia komunikácia v rodine a komunite (mediátorstvo)
4. zvýšiť vzdelanie Rómov (kurzy, tréningy)
5. vytvorenie priestoru na realizovanie aktivít
6. osвета
7. úcta k starším
8. sexuálna výchova mladistvým

PSYCHICKÉ:

1. pohoda v rodinách
2. alkohol, drogy – nepoužívať
3. agresivita v rodine, okolí – eliminovať, športom odbúravať
4. pokrytie základných potrieb
5. prejavy lásky v akejkoľvek forme, sex
6. udržiavanie fyzického zdravia

ENVIRONMENTÁLNE:

1. čističky odpadových vôd
2. kanalizácie, aspoň suché WC
3. recyklácia odpadu, triedenie
4. čistota okolia

5. nepoužívať škodlivé látky (azbest na pece)
6. vetrať miestnosti (aj chatrče bez okien)

DUCHOVNÉ:

1. veriť v Boha a inú vyššiu silu
2. veriť v silu prírody
3. modlitba
4. rozjímanie
5. kľud, odpočinok, relaxácia
6. každodenná večerná duchovná očista
7. pozitívne myslenie

OBED

14:30

1. OČAKÁVANÉ PROBLÉMY V KOMUNITÁCH - problémy, ktoré budeme pravdepodobne riešiť.

Účastníci sa v skupinách dohodli na 5 veciach, témach, ktoré pokladali vo svojich obciach za problém. Dospeli sme k sume zistení:

FLIP: ČO BUDEME MUSIEŤ (ASI) RIEŠIŤ

- slabá hygiena
- zdroj vody, WC, kanalizácia
- cesty, elektrina
- jazykové bariéry – obojstranné
- nezamestnanosť Rómov
- úžera
- vandalizmus
- skládky odpadu
- problémy vo vzťahoch medzi ľuďmi
- zlé podmienky na bývanie
- nedostatočná sociálna práca
- nízka vzdelanosť
- záškoláctvo
- absencia preventívnych opatrení (prehliadky) + finančné problémy (lieky, autobus)
- nedostatočná sexuálna výchova
- neochota zo strany inštitúcií pomôcť + zanedbanie povinností
- alkoholizmus, závislosti
- agresivita, týranie v rodine
- vysporiadanie pozemkov
- úteky z pôrodníc

- domáce hospodárenie
 - incest, nedostatok intimity
 - postihnuté deti
 - zlá životospráva
 - predčasné matky
 - zanedbávanie výchovy
 - neprispôsobivosť
 - neochota zmeny
 - neúcta k starším
 - diskriminácia
2. Diskusia k daným témam
3. Máme mapy, poznáme obce, poznáme problémy, ale je niekto, kto by nám ich mohol pomôcť riešiť? Skupinová práca: napíšte 5 osôb, ktoré nám môžu pomôcť pri riešení. Získali sme toľkoto „pomocníkov“:

FLIP: KTO NÁM POMÔŽE

- starosta a jeho pracovníci
 - lekári a zdravotný personál
 - obecná a štátna polícia
 - riaditelia a učitelia ZŠ + rómski asistenti
 - komunitné centrá – pracovníci
 - farár – cirkev
 - rodičia (hygiena detí, dochádzka, úteky)
 - klienti samotní
 - TZA z iných mikroregiónov
 - ÚPSVaR
 - OZ + poradenské centrá
 - župani
 - vajda
 - TSP – z KC a iní
 - vláda SR – reformy
4. Diskusia

D.III. SOBOTA, 17. 12. 2005

9:00

FLIPCHART: veríme, že ste sa dobre vyspali!

1. AKTIVITA .: Dostihy, rozhriatie
2. AKTIVITA.: Loptičky – budovanie dôvery v iných ľuď

3. Dnešný deň. Prečítali sme text a rozdali ho účastníkom.
4. Výberové konanie – priebeh. Účastníci boli rozdelení do skupiniek a mali za úlohu napísať:

FLIP:

- Od koho sa o tejto robote (TZA) dozvedeli
- Ako sa na pohovor pripravovali
- Požiadavky komisie
- Kedy im oznámili ako to dopadlo + ako sa potom cítili

po 15 minútach práce v skupinách sme zapísali toto:

OD KOHO A ČO:

- Miestny rozhlas
- Žiadosti na OcÚ
- Našiel som v schránke
- Starosta + pracovníci
- Lekár, detský lekár
- Soc. pracovník + KC
- Výveska na OcÚ

AKO SOM SA PRIPRAVOVAL:

- Nič špeciálne
- Čísla po rómsky

POŽIADAVKY KOMISIE:

- Ste schopný robiť toto?
- Dotazník o tejto práci
- Užší výber – sito
- Ochota naučiť sa po rómsky

AKO SOM SA CÍTEL POTOM:

- Odpoveď prišla o mesiac, skoro som zabudla
- Starosta povedal verdikt
- Super

Po tejto aktivite sme konštatovali, že všetko spomenuté bol len začiatok, výberom sa nič nekončí, práve naopak. To, že tú prácu dostali práve oni je výzva, nie náhoda. Preto by sa jej mali chopiť. Na túto prácu nepotrebovali vedieť nič výnimočné, vid' „príprava“ a „požiadavky“, celé je to o prístupe k tejto výzve a o ľudskosti.

Ciele TZA podľa TZA

Boli sme úspešne vybratí. Aké sú ciele vašej práce podľa vás? Načo ste tam?

Po rozdelení do skupín nám vyšlo toto:

- Zlepšiť hygienu v osadách
- Účasť na očkovaní detí
- Zdravotná osвета, podchytiť neliečených
- Zlepšenie komunikácie medzi Rómami a ich lekárom
- Zlepšenie vyživovacích návykov
- Sexuálna výchova mládeže
- Naučiť sa poskytovať prvú pomoc
- Alkoholizmus – čo s tým, ako ho znížiť
- Pomôcť ľuďom zmeniť myslenie – pozitívne
- Učiť deti hygiene
- Motivovať ľudí
- Pravidelnosť preventívnych prehliadok
- Zlepšenie školskej dochádzky
- Zlepšenie domáceho hospodárenia
- viesť ich k zodpovednosti za seba i deti
- Naučiť ich tolerancii
- Motivácia k lepšiemu životu
- Byť dobrým vzorom
- Nezačínať skoro so sexom
- Vzdelanie – čo je pre mňa hodnotou - dokončiť

Určovanie cieľov je nesmierne dôležité, bez toho by sme nevedeli čo robíme a čo máme robiť, tiež, či to má zmysel. Treba si tiež uvedomiť, že nám vyšlo 20 cieľov. Netreba sa hneď vrhnúť na všetky a „dosahovať“ ich, potrebné je určiť si priority, to, čo je dôležité, ale aj riešiteľné...o tomto budeme hovoriť aj neskôr!

PRESTÁVKA

11:00

1. Motivácia versus kritika

- slušnosť a kritika

2. Motivácia pekným slovom

FLIP: MOTIVUJTE PEKNÝM SLOVOM

- povedzte mu, čo dobré urobil
- povedzte mu, ako to niekomu pomohlo
- poďakujte a usmejte sa!

VŽDY TO MUSÍ BYŤ PRAVDA!!!

3. AKTIVITA : ako motivovať TSP v obci, KC

Každý účastník dostal papier a podľa schémy napíše svoj text motivácie TSP. Po napísaní si v skupinkách v priamej reči povedia texty, precvičia si, ako to povedia TSP doma.

4. DOMÁCA ÚLOHA:

Motivovať doma partnera (dieťa, rodiča) podľa danej schémy.

OBED

15:00

FLIPCHART: Sme skoro na konci, vychutnajme si to! (slniečko)

1. Typy správania

FLIPCHART: SPRÁVANIE K ĽUĎOM

- AGRESÍVNE – ja prehrávam, všetci prehrávajú
- PASÍVNE – ja prehrávam, ty prehrávaš
- ASERTÍVNE – ja vyhrávam, všetci vyhrávajú a všetci sa cítia v pohode.

2. AKTIVITA: hranie rolí - scénka v osade, TZA prichádza za matkou, poslal ho lekár, treba ísť na očkovanie s dieťaťom. TZA si všimne, že pred domov je „kôpka“ výkalov. TZA zareaguje postupne:

- agresívne (Miro z Jarovnic)
- pasívne (Zoli z Bátky)
- asertívne (Zdenka z Rudňan)

matku hrala lektorka Paula.

Po odohraní všetkých 3 scénok rozoberáme ako sa správal TZA, čo bolo správne a čo menej + aké chovanie to vyvolalo u klientky. Hovoríme o potrebe slušnosti pri jednaní s klientom.

3. AKTIVITA.: stoličky a zeleninové rodinky, - budovanie tímu TZA

4. AKTIVITA.: vymenia si miesto tí, ktorí..., zníženie stresu a budovanie vzájomnej dôvery

- Ako by som vychovával svoje dieťa.

Účastníci boli rozdelení do skupín a dostali 2 výroky jedného otca a výchove svojich detí. V skupinke o nich hovorili a porovnali s výchovou doma a v lokalite, kde pôsobia. Napokon sa všetci vyjadrili k textu a diskutovali o potrebách správnej výchovy detí aj u seba v rodine.

- Plán šťastných cieľov NA R. 2006

FLIP: PLÁN ŠŤASTNÝCH CIEĽOV NA ROK 2006

- čo chcem ja
- aký plat chcem mať (spolu za rok)
- čo chcem, aby sa stalo v rodine
- čo chcem, aby sa stalo v práci
- čo chcem v oblasti voľného času

- čo chcem dosiahnuť v spoločenskej oblasti a

Je dokázané, že ľudia, ktorí si napíšu svoje plány a ciele a pravidelne sa k nim vracajú, sú úspešnejší v ich napĺňaní. Ak raz dáme niečo na papier, môžeme sa k tomu vracieť, dopĺňať to, hodnotiť.

Každý účastník školenia dostal papier, na ktorý si napísal text z flipchartu. Doplnil svoje ciele a papier si odložil.

Zopakovanie zadania Domácej úlohy

- nalepiť si „moje silné stránky“ na zrkadlo
- zahrať sa s partnerom (dieťaťom) „silné stránky“
- motivovať „pekným slovom“ partnera (dieťa)
- základná škola v obci
 - počet detí
 - počet tried
- usmievať sa!

Spätná väzba

FLIPCHART: Aké to bolo:

- ktorá téma sa mi najviac páčila
- o čom by sme sa mohli rozprávať na ďalšom stretnutí
- ktorá téma ma nebavila
- ako by som oznámkoval tréning (1,2,3,4,5)
- ako sa cítim na konci tréningu

Každý účastník dostal papier a napísal podľa zadania hodnotenie tréningu (formou spätnej väzby na obsah, užitočnosť, použiteľnosť a nepotrebnosť tém, lektorské kvality. a pod).

POZN. výsledky v prílohe č. 2

5. AKTIVITA: Povzbudenie a motivovanie účastníkov pre prácu a vytvorenie siete vzťahov a efektívnej spolupráce TZA.

FLIPCHART: OCENENIE 3x NAJ:

- NAJSYMPATICKEJŠIA OSOBA
- NAJKRAJŠÍ ÚSMEV
- NAJTAJOMNEJŠÍ MUŽ

Každý účastník anonymne na lístok napísal 3 mená podľa zadania. Lístky sa vyzberali a komisia zostavená z účastníkov samotných (Marian a Elenka) sčítali hlasy. Nakoniec sme vyhlásili výsledky a výhercovia dostali malé darčeky, ktoré pripravili lektorky.

- Zdenka, prasiatka spojené pusami
- Janka, plyšový zajko
- Tomáš, bábika veľká

Lektorky sa na záver rozlúčili s celou skupinou spolu a neskôr s každým účastníkom individuálne. Vopred pripravili balíčky s hračkami, ktoré dostali všetci účastníci. Obsah balíčkov sme získali z humanitárnej zbierky pre deti, ktoré v decembri zorganizovala redakcia týždenníka Petržalské noviny.

POZN.: Na popoludňajšom programe sa zúčastnil jeden koordinátor (Miroslav Balon), čo zo strany účastníkov bolo veľmi pozitívne vnímané a ocenené.

E. VÝSTUP - SPÄTNÄ VÄZBA Z TRÉNINGOV

Úlohu urobiť spätnú väzbu v súvislosti s práve ukončenou 1. časťou tréningu dostali TZA v 3. tréningový deň, 30 minút pred definitívnym ukončením tréningu. Lektorky mali pre všetkých účastníkov pripravené formuláre spätnej väzby tak, aby TZA neodpovedali na otázky len slovami ANO, resp. NIE, ale aby individuálne komentovali svoj vlastný pohľad na obsah a priebeh tréningu.

Formulár spätnej väzby sledoval získať objektívne INFO o témach, prezentácii, interakcii a vstupoch TZA do diania, nie sprievodné fakty, ako napr. spokojnosť alebo nespokojnosť voči hotelovým službám, všeobecnej únave účastníkov (hlavne vo večerných hodinách, kedy bol vyčlenený čas na administratívne záležitosti projektu v rámci časti 01) a pod.

Otázky boli formulované jasne, aj keď niektorí TZA mohli mať problém s jasnou formuláciou svojich odpovedí na položené otázky. Nie všetci z nich odpovedali na všetky otázky, prípadne niektoré z otázok nekomentovali.

Spätná väzba – formulár, mal názov: Aké to bolo?:

A. Ktorá téma sa mi najviac páčila?

Odpovede:

1. typy správania
2. správanie, výchova detí, prístupy v jednaní
3. všetky
4. všetky
5. všetky
6. všetky
7. všetky
8. všetky
9. všetky
10. všetky
11. všetky + o TZA
12. motivácia pekným slovom
13. motivácia pekným slovom
14. motivácia
15. motivácia
16. motivácia
17. motivácia
18. motivácia
19. čo budeme riešiť ako TZA
20. čo budeme (asi) riešiť ako TZA
21. čo budeme riešiť ako TZA
22. o práci TZA

23. vlastnosti TZA
24. kvet zdravia
25. o zdravotníctve
26. komunitné mapy, vlastnosti TZA, motivácia
27. kreslenie máp
28. kreslenie máp
29. kreslenie máp
30. kreslenie regiónov
31. vystúpenie ja a Paula
32. klbko
33. dalo mi to veľa, bolo príjemné a zábavné, som rada, že sme si vymenili informácie, poučili sa a spoznali fantastických ľudí

B. O čom by sme sa mohli rozprávať na ďalšom stretnutí

Odpovede:

1. ako sa navzájom rešpektovať
2. zopakovať si niektoré témy
3. neviem
4. nechám to na vás
5. nechám to na vás
6. rodinný rozpočet
7. diskriminácia
8. pravidlá pri TP
9. ako riešiť osvetu
10. sexuálna výchova, prvá pomoc
11. sexuálna výchova mládeže
12. sexuálna výchova
13. sexuálna výchova, skúsenosti z práce
14. naše úspechy a neúspechy v mikroregiónoch
15. poznatky z praxe – radosti a problémy
16. úspechy a neúspechy v práci
17. drogy, alkohol, výsledky práce za mesiac december
18. alkoholizmus
19. alkohol, fetovanie
20. medziľudské vzťahy
21. medziľudské vzťahy
22. medziľudské vzťahy
23. medziľudské vzťahy
24. medziľudské vzťahy
25. ako riešiť spory
26. o zdraví
27. o zdraví

- 28.o zdravotníctve
- 29.o zdravotníctve
- 30.o psychike človeka
- 31.o opustených deťoch v DD

C. Ktorá téma ma nebavila

Odpovede:

- 1. kreslenie máp
- 2. mapy
- 3. terénne mapy
- 4. kreslenie a prezentácia máp
- 5. bavili ma všetky
- 6. bavili ma všetky
- 7. všetko sa mi páčilo
- 8. páčili sa mi všetky
- 9. všetko sa mi páčilo
- 10.všetky ma bavili
- 11.všetko ma zaujímalo
- 12.všetky sa mi páčili
- 13.všetky boli poučné
- 14.všetky boli poučné
- 15.žiadna (pozn. to znamená, že asi všetky boli o.k.)
- 16.žiadna
- 17.žiadna
- 18.žiadna
- 19.žiadna
- 20.žiadna
- 21.nebola taká téma
- 22.nebola taká
- 23.hra na vílu Amálku
- 24.hra na vílu
- 25.typy správania
- 26.kreslenie vlastného portréту
- 27.kreslenie portréту
- 28.kreslenie tváre
- 29.kreslenie postavičiek
- 30.–
- 31.–

D. Ako by som oznámkoval tréning (1,2,3,4,5)

(číslo 1 bola najlepšia známka, číslo 5 najhoršia),

- 1. 1

- 2. 1
- 3. 1
- 4. 1
- 5. 1
- 6. 1
- 7. 1
- 8. 1
- 9. 1
- 10.1
- 11.1
- 12.1
- 13.1
- 14.1
- 15.1
- 16.1
- 17.1
- 18.1
- 19.
- 20. všetko bolo zaujímavé
- 21.2
- 22.2
- 23.2
- 24.2
- 25.2
- 26.2
- 27.2
- 28.2 (lektorovanie bolo bez chýb, výhrady mám iba voči organizácii tréningu – čas, slabá komunikácia s koordinátormi, chýba mi spätná väzba, otvorená komunikácia o tom, ako bolo)
- 29.3
- 30.4
- 31. podľa poradia

E. Ako sa cítim na konci tréningu

Odpovede:

- 1. znudená
- 2. smutne
- 3. trochu smutno, ale teším sa na budúce školenie
- 4. super
- 5. O.K.
- 6. dobre
- 7. dobre

8. dobre
9. výborne
10. výborne
11. veľmi dobre
12. veľmi dobre, aj keď unavená, ale duševne vyrovnaná
13. cítim sa fajn a obohatená o nové dojmy a poznatky
14. trochu unavená, ale rozhodne obohatená o nové vedomosti
15. cítim sa unavená, chýba mi čerstvý vzduch, ale som rada, že som získala nové skúsenosti
16. plná nových informácií
17. dobre, ešte jeden deň by som vydržala
18. unavená, ale po psychickej stránke poučená
19. trochu unavená, ale som rada, že som tu bola
20. trochu unavená, ale som rada, že som tu prežila tieto 3 dni
21. trochu unavená, no šťastná, že som sa dozvedela veľa zaujímavých podnetov
22. trochu unavená, ale rada, že som sa o niečo poučila
23. bohatší o rôzne vedomosti a skúsenosti pracovať tímovo
24. unavená, ale spokojná, boli ste super
25. bolo mi s vami veľmi dobre
26. bolo mi s obidvomi veľmi dobre, ste veľmi milé, som smutná
27. odreagovaná, skoncentrovaná
28. príjemne unavená
29. bolo to dobré, ale aj dobrého veľa škodí. Už nevládzem sedieť.
30. 1
31. 1
32. 1

F. PLÁNOVANÉ AKTIVITY

F.I. PREDPOKLADANÉ TERMÍNY TRÉNINGOV

TZA

Počas prvého stretnutia sme sa presvedčili, že aj napriek časovej náročnosti organizácie a trvania tréningov, je trojdňový cyklus vyhovujúci ako pre trénerov tak aj TZA. Po ukončení tréningov, je zvyšný čas navyše využívaný na administratívne aspekty jednotlivých častí projektu. Táto časť je zabezpečovaná projektovým tímom časti 01.

Podľa implementačného plánu prebehne druhý cyklus školenia v rovnakých priestoroch v termíne od 12. do 14. januára 2006. Tretia, záverečná časť sa uskutoční od 8. do 10. februára 2006.

Zdravotný personál

Budú zorganizované tri stretnutia z lekármi.

- 24.február 2006
- 25.február 2006
- 26.február 2006

Z dôvodu zabezpečenia účasti zdravotného personálu na stretnutiach, vypracovali tímy časti 01 a 02 návrh motivácie zdravotného personálu na školeniach. Doterajšie skúsenosti s implementáciou projektu dokazujú záujem lekárov o spoluprácu. Z diskusii s lekármi taktiež vyplynulo, že činnosť TZA motivuje Rómov v osadách spolupracovať s lekármi, čo samotní lekári hodnotia veľmi pozitívne.

V rámci časti 01 projektu budú iniciované písomné ako aj osobné kontakty s lekármi priamo prostredníctvom TZA alebo projektového koordinátora. Prostredníctvom listu prípadne následného neformálneho stretnutia bude lekárom predstavený program stretnutia v rámci ktorého budú mať možnosť sa priamo vyjadriť k spolupráci s TZA, prípadne navrhnúť riešenia z vlastnej skúsenosti, ktoré by mohli viesť k zefektívneniu spolupráce s TZA.

Lokálne authority

Predpokladané termíny stretnutí s lokálnymi autoritami sú nasledovné

- 24.január 2006
- 25. január 2006
- 26.január 2006